

KRONIKA HARCERSKA

– to ważny dokument w historii harcerstwa. Stanowiący uporządkowany w czasie zbiór informacji o wydarzeniach zachodzących w danej jednostce harcerskiej, takiej jak drużyna, szczepek, hufiec czy obóz stały, wędrowny lub zimowisko. Jej celem jest zachowanie pamięci o aktywności oraz osiągnięciach druhen, druhow i instruktorów, a także o istotnych momentach i charakterystycznych cechach danej struktury harcerskiej. Kronika stanowi jeden z kluczowych dokumentów, które pozwalają ocalić od zapomnienia historię, tradycję i dokonania harcerzy. Po latach umożliwia przypomnienie, opowiedzenie i spisanie wydarzeń oraz faktów, które miały miejsce w przeszłości.

Prezentowana Kronika została założona w listopadzie 1956 roku, w okresie, gdy nie było jeszcze formalnej decyzji o wznowieniu działalności ZHP. W kronice spisano wydarzenia, które my, dawni instruktorzy harcerscy, znamy, choć niektóre fakty może zbyt ogólnie. W rozmowach z phm. Anną Planetową, Tatianą Grabowską, hm. Czesławem Hake, HO Marianem Ważnym oraz Bogdanem Kudraszewem (wymienionymi imiennie w Kronice) poznawaliśmy historię działalności Komendy Powiatowej Organizacji Harcerskiej Polski Ludowej (OHPL) oraz pierwszej Komendy Hufca Harcerzy i Harcerek ZHP, powołanej 14 grudnia 1956 roku. Aktualnie możemy historię tę poznać szczegółowo.

W Kronice czytamy m.in.:

Na wieść o przywróceniu do działalności ZHP [...] „w oczach pojawiły się łzy, których nie wstydzi się hm. od 1935 roku dh. Planetowa, uczestnik walki zbrojnej z okupantem, dh. phm. Hake, Harcerz Orli Kaszycki, phm. Jaworski i inni. Więc po ośmiu latach bezprawia, jakiego dopuszczono się na naszym ukochanym Związku, znów jesteśmy potrzebni [...]”.

Wspomnienia:

[...] „Noc, przy ognisku trzech harcerzy wpatrzonych w mieniące się złote płomienie. Nad szczytami Pienin przesuwają się wolno Księżyc odbijający swą podobiznę w srebrzystej tafli Dunajca... Nad Trzema Koronami czerwieni się niebo, ognisko dogasa. Nagle ciszę leśną przerywa mocny głos jednego z nas: „Druhowie! Wierzę w zwycięstwo słusznej sprawy! Podajmy sobie ręce i przyrzeknijmy: kiedy przeminą złe dni, pamiętajmy! Musimy być pierwsi! Musimy rozpocząć pracę od nowa... dh St. (Stanisław Jaworski) rozpoczął pracę w Hufcu Jeleniogórskim” [...].

Poznajemy nazwiska kadry Wielkiej Gry – kursów drużynowych pierwszego i drugiego stopnia, zarówno z dawnego ZHP, jak i działaczy Związku Młodzieży Polskiej pracujących w Organizacji Harcerskiej, a także imienny skład Komendy Hufca oraz Obywatelskiego Komitetu Fundacji Sztandaru (21 osób). W kronice znajdują się zdjęcia uczestników kursów (74), notatki z Gwieździstego Złotu Hufca w Karpnikach.

Nieprzypadkowo na stronie tytułowej Kroniki widnieje namalowana „odznaka”, składająca się z trzech symboli: szachownicy lotniczej, Krzyża Harcerskiego oraz lilijki. Zapowiada ona kontynuowanie specjalności lotniczych w drużynach harcerskich oraz poznawanie dokonań pilotów z czasów II wojny światowej, w tym generała Stanisława Skalskiego – bohatera wojennego i więźnia celi śmierci, zrehabilitowanego w kwietniu 1956 roku. 19 maja 1957 roku mjr S. Skalski uczestniczył w uroczystym przyrzeczeniu harcerskim 19.LDH. Uroczystość miało miejsce podczas zlotu drużyn harcerek i harcerzy w rejonie siedziby Komendy Hufca na Wzgórzu Kościuszki 2 w Jeleniej Górze.

Adam Solarz